

Michiel Schrijver

Op een vergeten datum in 1997 bezocht mijn man voor het eerst het atelier van Michiel Schrijver in Baarn. Hij vertelde me er 's avonds over en samen kwamen we de volgende dag de schilderijen bekijken. Niet lang daarna kochten wij het eerste werk met de titel 'De vreugde van het schilderen'. Het doek van 70 x 70 cm kreeg een plaats aan de muur tegenover de eettafel.

We zagen hoe het schilderij de sfeer in het vertrek begon te bepalen. Door onze aandacht en bewondering leek het doek ook steeds mooier te worden. Niet lang daarna volgde een tweede aankoop. Tegenover 'De vreugde van het schilderen' kwam een zicht op een schiereiland te hangen. Een nachtelijk tafereel waarin de huizen lijken te slapen. Maar in een enkel venster brandt nog licht: 'Daar zit ik te schrijven,' zei mijn man tijdens het eten.

Zo werden er steeds nieuwe verhalen geboren bij de schilderijen. En op de tweede aankoop volgden een derde en een vierde. Twee Michiel Schrijvers werden aan weerskanten van de schuifdeuren gehangen. En boven de kast was nog plaats voor een nauw straatje dat uitzicht biedt op zee. De Schrijverkamer werd te klein en een boogbrug in het water moest in de gang worden gehangen. Toen kon er in de eetkamer nog net een klein paneel bij van een flesje op nielen, naast de lichtknopjes bij de deur.

In de Schrijverkamer ontstonden teksten - op de volgende pagina's te lezen - die de werken van de schilder bij me opriepen.

Thera Coppens

DE MUZE KOMT UIT ZEE

Er is altijd water. Het is de zee of het is water op weg naar de zee. Het glinstert in de opgaande- of ondergaande zon. Maar het laat zich door niets bewegen om op te spatten. Er is geen branding en geen zeeschuim. Het is een glad vlak dat vraagt om bespiegelingen.

Is Michiel Schrijver een dichter?

Je vindt soms boeken op zijn schilderijen. Ze zijn achtergelaten op een vensterbank, straks zal de wind de bladeren omslaan. Of de boeken staan achter elkaar met onleesbare titels naar het landschap gekeerd. Je komt er nooit achter of er gedichten in staan.

Is deze schilder een schrijver?

Zijn werk heeft de kracht van een kort verhaal in een lijst. Het hangt tegenover me aan de wand. Ik kijk er tijdens het eten naar en de verhalen komen vanzelf: er woonde eens een schilder aan zee en zijn huis werd gedragen door trappen. En de trappen gingen – maar dat is helemaal niet zeker – omhoog. De bouwheer was de ingang vergeten. En de bewoner had geen ingang nodig want hij keek toch alleen maar uit over zee. Door de open vensters. Of verscholen in de krappe schaduw van een zijkamertje. Loopt dit verhaal goed af?

Michiel Schrijver laat me mooi met die vraag zitten. Hij kan het niet begrijpen, hij vertrouwt het niet helemaal. Maar er ligt wel een vermoeden in de nauwe stegen, langs de plint van de stille kamer waar een speelgoedlocomotief is achtergelaten. Het gaat niet over zonnige blijdschap van een vakantie aan zee. In alle huizen woont de melancholie. De burens mijmeren maar door. Ze staren over het water net als ik.

Soms zijn we in gezelschap van andere toeschouwers. Ze zitten met hun rug naar me toe en kijken met hun handen onder de kin naar de blauwe lijn van de horizon. Ze wachten. Ik wacht ook. Waar wachten we op? Langs de kust werpt een boom zijn schaduwen over de stenen. Niemand wordt erdoor geraakt.

Niemand is onverschillig. De kleine figuurtjes langs de waterlijn weten wel beter; in het gouden middaglicht hangt een zekere dreiging. Van wat de schoonheid zal verbreken, van wat een einde zal maken aan al dat weldadige blauw. We houden de adem in. Dat moment wordt op het doek nog uitgesteld. Het talmt aan de kim.

Voorlopig leven we in de droom van zijn schilderijen. We schuilen onder een gestreept linnen zeil voor de late zonnestralen. We hebben net de draaimolen verlaten. We zijn uit een trein gestapt die de rails heeft achtergelaten, waar nooit een trein zal komen om ons op te halen. Er staat een muur in gepeins verzonken. Als ik langer kijk is het nergens echt behaaglijk. Het is overal verraderlijk vredig.

Maar er lijkt een uitweg te zijn. Je hebt toch nog de schepen? Er liggen boten op het strand, een beetje op hun zij als dode vissen. Daar vaart er eentje over zee. Waar is de kapitein? Er is geen bemanning. Hoe lang is het geleden dat de motor sputterde en afsloeg? De mast heeft nooit van een zeil gehoord. Het is maar een spel op het water en biedt geen uitweg. We blijven de gevangenen van het doek.

Bij het vallen van de avond voel je de geruststellende nabijheid van de nacht. Het zonlicht wordt maanlicht. De zee glinstert maar door. Een eenzame vuurtoren zal zijn lamp ontsteken. Daar kunnen de schepen van op aan. Daar deinzen de landtongen voor terug. We zijn moe en we gaan naar bed. We doen het licht uit. In de kamer is het nu helemaal donker. Het schilderij wordt niet bekeken. Het doet er niet toe.

Morgen begint het oneindige verhaal opnieuw. De dichter begint te schrijven. Michiel Schrijver gaat verder met schilderen. Een andere werkelijkheid treedt aan het daglicht, gaapt en rekt zich uit in het spieraam. We schuiven de gordijnen open; de zon is al op boven zee. Iemand zet een ladder tegen een blinde muur. We dromen maar dat we hoger en verder komen.

Thera Coppens

Het verhaal van verloren tijd 120 x 100 cm - 2014

Komen en gaan 70 x 110 cm - 2015

De rijke uren van de ochtend 80 x 80 cm - 2015

Van kust tot kust 80 x 110 cm - 2015

De wereld binnen 120 x 80 cm - 2011

Binnengaats geduld 100 x 120 cm - 2011